

Alusliikennepalvelulain 29 a § virhemaksun täytäntöönpano

Lakia sakon täytäntöönpanosta (672/2002) on ehdotettu muutettavaksi, siten, että lain 1 pykälään lisättäisiin kohtaan 28 alusliikennepalvelulain (623/2005) 29 a §:ssä tarkoitetun virhemaksun täytäntöönpanosäännös.

Toteutuessaan ehdotettu muutos tuo todennäköisesti muutoksen Tullissa virhemaksujen määräämisprosessiin, jos virhemaksujen määräämiseen on käytettävä muuta kuin nykyistä Tullin käytössä olevaa järjestelmää. Lisäksi Tullilla ei ole tietoa, aiheuttaako ehdotettu täytäntöönpanon siirtäminen Tullilta Oikeusrekisterikeskukselle kustannuksia nykytilanteeseen verrattuna.

Vuodesta 2019 lokakuun 2023 loppuun saakka Tulli on määrännyt 20 kpl alusliikennepalvelulain 29 a § mukaista virhemaksua.

Virhemaksut alusliikennepalvelulaki 29 a §						
Vuosi	2019	2020	2021	2022	1 - 10.2023	Yhteensä kpl
Kpl	13	4	0	1	2	20

Tullilain (304/2016) 75 §:ssä säädetään tullin perimisestä ulosottotoimin ja perimisen turvaamisesta. Tullilain 75 §:n 2 momentissa säädetään, että tullilain 11 luvun säännöksiä sovelletaan myös Tullin kantamien muiden verojen, tullin- ja veronkorotuksen, virhemaksun, seuraamusmaksun sekä julkisoikeudellisten maksujen perintään, jollei laissa toisin säädetä. Tullilain 11 luvussa säädetään tullivelan perinnästä.

Tullilla on oma perintätoiminto, joka Tullin määräämien verojen ja maksujen lisäksi tullilain 75 §:n 2 momentin nojalla perii Tullin määräämät virhemaksut ja seuraamusmaksut vapaaehtoisesta perinnästä pakkoperintään.

Tulli ehdottaa, että Tullin perintätoiminto perii myös alusliikennepalvelulain nojalla määrätyt virhemaksut. Ei ole hallinnollisesti tehokasta luoda edellä mainitusta poikkeavaa erillistä prosessia, jossa Tullin määräämän virhemaksun perinnästä ja täytäntöönpanosta huolehtii toinen viranomaistaho kuin Tulli itse varsinkin, kun Tullilla on omakin perintätoiminto.

Tulli ehdottaa, että alusliikennepalvelulain pykälän voisi muotoilla esimerkiksi seuraavasti: "Virhemaksun perintään ja täytäntöönpanoon sovelletaan mitä tullilaissa (304/2016) tullivelan perinnästä säädetään."

Esimerkkinä muusta Tullin kantaman virhemaksun täytäntöönpanosta Euroopan unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta annetun lain (432/2021) 13 §, jonka täytäntöönpanosta ja perinnästä säädetään seuraavasti: "Virhemaksu määrätään maksettavaksi valtiolle ja se on täytäntöönpanokelpoinen, kun päätös siitä on tullut lainvoimaiseksi. Virhemaksun perintään sovelletaan, mitä tullilaissa tullivelan perinnästä säädetään."

Kyseisen pykälän esitöissä (HE 23/2021 vp) säännöstä perustellaan seuraavasti: "Pykälän 5 momentissa säädettäisiin, että virhemaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Virhemaksun perintään sovellettaisiin, mitä tullilaissa tullivelan perinnästä säädetään. Näin on tullilain 75 §:n 2 momentissa säädetty myös tullilaissa säädetyistä hallinnollisista seuraamuksista. Virhemaksun perintään sovellettaisiin tätä kautta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annettua lakia (706/2007). Kyseisestä laista poikkeavasti esitetään säädettäväksi, että virhemaksun perintä edellyttää päätöksen lainvoimaisuutta."

Koska tullilain 75.2 §:n mukaan Tulli perii kantamansa virhemaksut ja seuraamusmaksut, on selvää, ettei alusliikennepalvelulakiin ole hallinnollisesti perusteltua säätää tästä poikkeavaa prosessia.

Lainvalmistelijan harkittavaksi kuitenkin jää, halutaanko virhemaksulle suora täytäntöönpanokelpoisuus suoraan lain nojalla, vai tulisiko säätää vastaavasti kuin Euroopan unioniin saapuvien tai sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta annetun lain 13 §:ssä, että virhemaksu on täytäntöönpanokelpoinen, kun päätös siitä on tullut lainvoimaiseksi. Vastaava lainvoimaisuusvaatimus on säädetty esimerkiksi Tullilain 99 a §:n 4 momenttiin. Siten edellä olevan ohella toinen mahdollinen pykälämuotoilu voisi olla esimerkiksi seuraava: "Virhemaksu määrätään maksettavaksi valtiolle, ja se on täytäntöönpanokelpoinen, kun päätös siitä on tullut lainvoimaiseksi. Virhemaksun perintään sovelletaan, mitä tullilaissa tullivelan perinnästä säädetään."